

258 POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

Povjerenik za informiranje neovisno je tijelo za zaštitu, praćenje i promicanje prava na pristup informacijama, kao Ustavom zajamčenog prava građana, te ponovne uporabe informacija, koja je dio europske pravne stečevine. Zadaci i dužnosti Povjerenika za informiranje, kao i modaliteti ostvarivanja prava, uređeni su Zakonom o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13, 85/15 i 69/22; dalje: Zakon, ZPPI), a koji je usklađen s pravnom stečevinom Europske unije, odnosno kojim su preuzete odredbe Direktive (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (preinaka) (SL L 172, 26. 6. 2019.).

Osnovni zadaci Povjerenika za informiranje kao neovisnog tijela utvrđeni su ZPPI-jem kojim je određen njegov djelokrug i nadležnost. U tom smislu ciljevi Povjerenika poklapaju se s temeljnim zadacima: (a) zaštita prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija, koju obavlja provedbom žalbenog postupka i inspeksijskog nadzora, izvršenja rješenja Povjerenika, postupanjem po predstavkama te pružanjem pomoći tijelima javne vlasti i građanima; (b) praćenje ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija poduzimanjem stručno-analitičkih postupaka radi prikupljanja i analize podataka koji predstavljaju temelj za izvješćivanje i izradu preporuka za poboljšanje stanja i usklađivanje zakonodavnog okvira, a o čemu na godišnjoj razini izvješćuje Hrvatski sabor; (c) promicanje prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija poduzimanjem promotivno-edukativnih aktivnosti radi jačanja svijesti građana i drugih korisnika o njihovom Ustavom zajamčenom pravu na pristup informacijama i načinima njegova ostvarivanja, informiranje javnosti o stupnju transparentnosti i otvorenosti javne vlasti te radu Povjerenika za informiranje, kao i educiranje tijela javne vlasti o provedbi Zakona. Osim Zakonom propisanih zadaća, Povjerenik za informiranje je nositelj provedbe aktivnosti u okviru strateških dokumenata usvojenih od Hrvatskog sabora odnosno Vlade Republike Hrvatske, kao što su Strategija sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021-2030 i pripadajućeg Akcijskog plana, Politike otvorenih podataka i Akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstva za otvorenu vlast. Povjerenik za informiranje je član „Inicijative 2020“, asocijacije neovisnih tijela za slobodan pristup informacijama koja okuplja predstavnike tijela koji se bave zaštitom prava na pristup informacijama iz Slovenije, Hrvatske, Crne Gore, Sjeverne Makedonije, Srbije i Kosova. Tijekom 2022. Povjerenik je primljen u punopravno članstvo međunarodnog foruma International Conference of Information Commissioners – ICIC, koji povezuje povjerenike za informiranje, pravobranitelje i druga tijela zadužena za nadzor provedbe propisa o pristupu informacijama iz cijelog svijeta.

Povjerenik za informiranje je i žalbeno tijelo za postupke ostvarivanja prava na pristup informacijama o okolišu, a koji se vode prema Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), kojim je preuzeta Direktiva 2003/4/EZ o javnom pristupu informacijama o okolišu i koji je usklađen s Konvencijom o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Aarhuška konvencija). Zakon o arhivskom gradivu i arhivima („Narodne novine“, broj 61/18, 98/19, 114/22 i 36/24) Povjereniku je dao u nadležnost provođenje drugostupanjskog postupka u predmetima odobravanja pristupa gradivu koje nije javno dostupno.

Povjerenik ima Ured povjerenika kao stručnu službu, čije je unutarnje ustrojstvo uređeno Poslovníkom Povjerenika za informiranje. Uredom povjerenika upravlja povjerenik za informiranje, kojega bira Hrvatski sabor na vrijeme od pet godina.

U Uredu povjerenika su ustrojene tri službe za pojedina područja rada i sistematizirano je 17 radnih mjesta s ukupno 30 izvršitelja. Na dan 31. prosinca 2025. uz povjerenicu kao državnu dužnosnicu, bilo je zaposleno 19 državnih službenika.

Računovodstveno-financijski poslovi te poslovi održavanja informatičkog sustava povjereni su i u 2025. godini vanjskim pružateljima usluga.

	Izvršenje 2024. (eur)	Plan 2025. (eur)	Izvršenje 2025. (eur)	Indeks izvršenje 2025./plan 2025.	Index izvršenje 2025./2024.
25805-Povjerenik za informiranje	875.404	967.870	919.072	95,0	105,0

Ukupno 258-POVJERENIK ZA INFORMIRANJE	875.404	967.870	919.072	95,0	105,0
---------------------------------------	---------	---------	---------	------	-------

2121 ZAŠTITA I PROMICANJE PRAVA NA PRISTUP INFORMACIJAMA

	Izvršenje 2024. (eur)	Plan 2025. (eur)	Izvršenje 2025. (eur)	Indeks izvršenje 2025./plan 2025.	Index izvršenje 2025./2024.
2121-ZAŠTITA I PROMICANJE PRAVA NA PRISTUP INFORMACIJAMA	875.404	967.870	919.072	95,0	105,0

Temeljni zadaci Povjerenika za informiranje su: zaštita prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija (koju obavlja provedbom žalbenog postupka i inspekcijskog nadzora, izvršenja rješenja Povjerenika, postupanjem po predstavkama te pružanjem pomoći tijelima javne vlasti i građanima); praćenje ostvarivanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija (poduzimanjem stručno-analitičkih postupaka radi prikupljanja i analize podataka koji predstavljaju temelj za izvješćivanje i izradu preporuka za poboljšanje stanja i usklađivanje zakonodavnog okvira, a o čemu na godišnjoj razini izvješćuje Hrvatski sabor); promicanje prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija (poduzimanjem promotivno-edukativnih aktivnosti radi jačanja svijesti građana i drugih korisnika o njihovom Ustavom zajamčenom pravu na pristup informacijama i načinima njegova ostvarivanja, informiranje javnosti o stupnju transparentnosti i otvorenosti javne vlasti te radu Povjerenika za informiranje, kao i educiranje tijela javne vlasti o provedbi Zakona).

Cilj 1. Cilj zaštite, praćenja i promicanja prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija Povjerenika ostvaruje se kroz aktivnosti A874001 Administracije i upravljanja, K874004 Informatizacije i to kroz četiri ključna podcilja. Podciljevi: 1. Efikasna zaštita prava na pristup i ponovnu uporabu informacija 2. Edukacija i promocija prava na pristup i ponovnu uporabu informacija 3. Praćenje i izvještavanje o ostvarivanju prava na pristup i ponovnu uporabu informacija 4. Praćenje usklađenosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora sa zahtjevima pristupačnosti.

Opis provedbe cilja programa

1.1. Efikasna zaštita prava na pristup i ponovnu uporabu informacija

Zakon daje svakoj domaćoj ili stranoj, fizičkoj ili pravnoj osobi, kao korisniku prava na pristup ili ponovnu uporabu informacija, pravo na izjavljivanje žalbe. Povjerenik za informiranje je prema ZPPI-ju drugostupanjsko tijelo koje rješava žalbe o zahtjevima za pristup i ponovnu uporabu informacija. Korisnici prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija imaju pravo na izjavljivanje žalbe Povjereniku za informiranje, kao neovisnom tijelu, u slučajevima kada o njihovim zahtjevima tijela javne vlasti (dalje u tekstu i TJV), nisu riješila u zakonom propisanim rokovima, tzv. šutnja uprave te u slučajevima kada njihovi zahtjevu budu rješenjem odbijeni ili odbačeni. Povjerenik za informiranje je, kao žalbeno tijelo, nadležan i za postupke po žalbama izjavljenima zbog neodlučivanja čelnika tijela o prigovorima koje su korisnici izjavili protiv obavijesti iz članka 23. stavka 1. točke 1.-6. ZPPI-ja te za žalbe izjavljene protiv rješenja koja su čelnici tijela javne vlasti donijeli po izjavljenim prigovorima. Povjerenik za informiranje nadležan je za rješavanje o žalbama u odnosu na oko 5.740 tijela javne vlasti, koji su obveznici primjene ZPPI-ja, kao i o zaštiti prava na pristup informacijama sukladno odredbama Zakona o zaštiti okoliša i Zakona o arhivskom gradivu i arhivima. U 2025. godini ostvarena je planirana ciljana vrijednost, a u opisu aktivnosti bit će detaljno prikazani podaci vezani za način ostvarivanja zaštite prava na pristup i ponovnu uporabu informacija.

1.2. Edukacija i promocija prava na pristup i ponovnu uporabu informacija

Povjerenik za informiranje predlaže i provodi mjere za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika za informiranje u tijelima javne vlasti i upoznavanje s njihovim obvezama u vezi s primjenom ZPPI-ja. Edukacije s ovog područja provode se prema standardiziranim modulima ili kao krojene edukacije, samostalno ili u suradnji s drugim tijelima. Dio edukacija provodi se putem sustava Državne škole za javnu upravu. Ustaljena je praksa u Uredu povjerenika da se početkom kalendarske godine analiziraju uočena odstupanja u postupanju tijela javne vlasti, predstavke građana i nalazi praćenja i inspeksijskih nadzora u primjeni Zakona u prethodnom razdoblju, te da se temeljem nalaza analize kreira plan edukacija i drugih aktivnosti. Također, Povjerenik za informiranje nastoji pružiti podršku u ostvarivanju prava na pristup informacijama različitim skupinama korisnika, kao što su akademska zajednica, udruge, mediji, građani. Promicanje prava na pristup informacijama ogleda se u podizanju svijesti službenika za informiranje i čelnika tijela javne vlasti o važnosti transparentnosti i otvorenosti tijela, ali i u jačanju svijesti korisnika o načinu ostvarivanja prava na pristup informacijama. Osim upoznavanja javnosti s mogućnostima koje pruža ZPPI, potrebno je kontinuirano educirati korisnike na koji način mogu efikasno koristiti ZPPI, a u radu s novinarima i udrugama, kroz gotovo svakodnevne upite i kontakte, potrebno je pružati kontinuiranu podršku u primjeni ovog antikorupcijskog alata. Ured povjerenika kontinuirano provodi različite edukativne i promotivne aktivnosti s ciljem podizanja razine znanja i svijesti o ostvarivanju prava na pristup i ponovnu uporabu informacija, kako na razini tijela javne vlasti i službenika za informiranje, tako i među korisnicima – udrugama, medijima, građanima i drugim sudionicima. Tijekom 2025. godine nastavljeno je s provedbom specijaliziranih edukacija i radionica, organizacijom i sudjelovanjem na javnim događanjima, informiranjem javnosti, održavanjem međuinstitucionalne i međunarodne suradnje, ispunjenjem aktivnosti iz strateških dokumenata itd. Kroz pokazatelj učinka Povećana kompetentnost tijela javne vlasti za pravodobno i zakonito postupanje vidljivo je da je planirana ciljana vrijednost ostvarena i da je održan veći broj edukacija od planiranih, a o čemu će više biti navedeno u opisu aktivnosti.

1.3. Praćenje i izvještavanje o ostvarivanju prava na pristup i ponovnu uporabu informacija

Povjerenik za informiranje ima zadaću praćenja provedbe ZPPI-ja i propisa koji uređuju pravo na pristup informacijama te izvješćivanja javnosti o njihovoj provedbi. Također, u svrhu utvrđivanja na koji način se ZPPI primjenjuje u praksi na razini različitih kategorija tijela javne vlasti, Povjerenik surađuje s međunarodnim i domaćim tijelima te civilnim sektorom. U tu svrhu Povjerenik prikuplja i analizira podatke koji služe kao temelj za izvješćivanje i davanje preporuka za poboljšanje stanja. ZPPI je koncepcijski utemeljen na proaktivnoj objavi informacija, odnosno obvezi tijela javne vlasti da putem svojih internetskih stranica omogućava javnu dostupnost informacija javnog karaktera, bez potrebe za podnošenjem zahtjeva. Proaktivna objava informacija na internetskim stranicama tijela javne vlasti ključni je način informiranja javnosti i osiguravanja transparentnosti u suvremenom društvu. Članak 10. ZPPI-ja propisuje obvezu svih tijela javne vlasti da kontinuirano i samoinicijativno na svojim internetskim stranicama objavljuju određene dokumente i informacije, s ciljem da se učine lako dostupnima javnosti. Na taj način građanima je dostupan alat demokratske kontrole putem kojeg mogu pratiti rad i financiranje tijela javne vlasti te se uključiti u procese odlučivanja. Povjerenik potiče tijela na objavu što većeg broja informacija javnog karaktera, poglavito onih za koje su korisnici iskazali poseban interes i za koje je utvrđeno da trebaju biti javno dostupne. Tijekom 2025. godine, kao i ranijih godina, provodila su se dubinska praćenja kojima se osim na kvantitetu proaktivne objave ukazuje i na kvalitetu objavljenih podataka.

1.4. Praćenje i nadzor usklađenosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javne vlasti

Obveznici primjene Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora („Narodne novine“, broj 17/19, dalje: Zakon o pristupačnosti) su tijela državne uprave i druga državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tijela javnog prava kako su definirana zakonom kojim se uređuje javna nabava te udruženja koje su osnovala navedena tijela, ako su takva udruženja uspostavljena u posebnu svrhu zadovoljavanja potreba od općeg interesa i nemaju industrijski ili trgovački značaj. Sukladno definiciji tijela javnog sektora utvrđeno je da se obveza usklađivanja sa zahtjevima pristupačnosti odnosi na 2.669 tijela javnog sektora. Digitalna pristupačnost je uključiva praksa koja osigurava da i osobe s invaliditetom nemaju prepreka u pristupu digitalnom sadržaju ili interakciji s njim. Digitalne informacije i usluge su pristupačne kad ih svi ljudi mogu lako opažati i razumjeti bez obzira na vizualne, slušne, motoričke ili kognitivne poteškoće. Ciljevi digitalne pristupačnosti su ravnopravno uključivanje osoba s invaliditetom u korištenje informatičkih tehnologija, povećana transparentnost tijela javnog sektora i veća dostupnost e-usluga. Povjerenik za informiranje poduzima potrebne mjere podizanja svijesti, prati usklađenost za zahtjevima pristupačnosti, nadzire provedbu Zakona o pristupačnosti i priprema podatke za izvješće Europskoj komisiji. Sukladno obvezi utvrđenoj Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2018/1524 o utvrđivanju metodologije praćenja i načina izvješćivanja država članica o pristupačnosti internetskih stranica i mobilnih aplikacija tijela javnog sektora, Povjerenik za informiranje provodi praćenje usklađenosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora sa zahtjevima pristupačnosti. Sukladno

provedbenoj odluci Komisije vrste praćenja su: 1. pojednostavljeno praćenje mrežnih stranica, 2. dubinsko praćenje mrežnih stranica i 3. praćenje pristupačnosti mobilnih aplikacija. Sukladno Zakonu o pristupačnosti Povjerenik za informiranje provodi redovna godišnja praćenja mrežnih stranica i mobilnih aplikacija sukladno ranije navedenoj metodologiji praćenja utvrđenoj Provedbenom odlukom Komisije, a kojom je utvrđen uzorak od 155 mrežnih stranica za pojednostavljeno praćenje, 18 mrežnih stranica za dubinsko praćenje i 10 mobilnih aplikacija. S ciljem osiguranja ravnomjerne distribucije prema teritorijalnoj podjeli i kategorijama usluga uzorak za pojednostavljeno i dubinsko praćenje mrežnih stranica obuhvaćeno je ukupno 87 zahtjeva pristupačnosti za mrežne stranice, a praćenjem mobilnih aplikacija obuhvaćeno je 102 zahtjeva za mobilne aplikacije, a više o navedenom u opisu aktivnosti.

Pokazatelji učinka

Pokazatelj učinka	Definicija	Jedinica	Polazna vrijednost	Izvor podataka	Ciljana vrijednost (2025.)	Ostvarena vrijednost (2025.)
1.1. Povećana razina zaštite prava na pristup i ponovnu uporabu informacija pravodobnim i na Zakonu utemeljenim postupanjem (unutar 10% povećanja u odnosu na postojeći broj predmeta)	PI odlučuje u drugostupanjskom postupku u skladu sa Zakonom	Postotak riješenih predmeta	80%	Izvešća PI o provedbi Zakona, evidencija žalbenih predmeta PI	80%	80,3%
1.2. Povećana kompetentnost tijela javne vlasti za pravodobno i zakonito postupanje korisnika za ostvarivanje njihovih prava	Tijela javne vlasti u zakonskim rokovima i temeljem zakona rješavaju o zahtjevima korisnika	Broj aktivnosti	30	Izvešća PI o provedbi Zakona, evidencije PI	30	35
1.3. Povećan udio proaktivno objavljenih informacija i otvorenih podataka	Tijela javne vlasti u skladu sa odredbama Zakona objavljuju informacije na svojim web stranicama i portalu otvorenih podataka	Broj praćenja	4	Izvešća PI o provedbi Zakona, posebna izvješća PI; inspekcijski nalazi	4	6
1.4. Praćenja tijela i ispunjavanja zakonskih obveza nad primjenom Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora	Tijela javnog sektora postupaju u skladu sa odredbama Zakona o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora	Broj praćenih tijela	186	Izvešća PI o provedbi Zakona, posebna izvješća PI; inspekcijski nalazi	186	186

A874001 ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE

Naziv aktivnosti	Izvršenje 2024. (eur)	Plan 2025. (eur)	Izvršenje 2025. (eur)	Indeks izvršenje 2025./plan 2025.	Indeks izvršenje 2025./2024.
A874001- ADMINISTRACIJA I UPRAVLJANJE	870.457	957.870	914.257	95,4	105,0

Zakonske i druge pravne osnove

Zakon o pravu na pristup informacijama, članak 35.:

Zakon o zaštiti okoliša, članak 154. i članak 158.;

Zakon o arhivskom gradivu i arhivima, članak 22.;

Zakon o pristupačnosti mrežnih stranica i programskih rješenja za pokretne uređaje tijela javnog sektora, članak 11. i članak 12.;

Direktiva (EU) 2019/1024 Europskog parlamenta i vijeća o otvorenim podacima i ponovnoj uporabi informacija javnog sektora, SL EU L 172/56;

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije isključivih prava na ponovnu uporabu informacija, članak 2.;

Pravilnik o ustroju, sadržaju i načinu vođenja službenog upisnika o ostvarivanju prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija članak 2.;

Kriteriji za određivanje visine naknade stvarnih materijalnih troškova i troškova dostave informacije;

Pravilnik o vrstama i sadržaju dozvola kojima se utvrđuju uvjeti ponovne uporabe informacija, članak 7.;

Uredba o troškovima ponovne uporabe informacija (donesena na temelju članka 32. Zakona o pravu na pristup informacijama).

Strateški dokumenti:

Strategija sprječavanja korupcije za razdoblje 2021. do 2030., mjere kojih je nositelj i sunositelj Povjerenik za informiranje u pripadajućem Akcijskom planu za provedbu Strategije sprječavanja korupcije, Akcijski plan za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast.

Opis aktivnosti

Povjerenik za informiranje, sukladno ZPPI-ju, obavlja poslove zaštite, praćenja i promicanja. Kroz aktivnost A874001 Administracija i upravljanje obavljaju se svi poslovi Povjerenika za informiranje u smislu zaštite prava (žalbeni postupak, postupak nadzora - inspekcijski poslovi), praćenja (izrada izvješća, prikupljanje izvješća od tijela javne vlasti, davanje mišljenja, te analitička praćenja), edukativnih i promotivnih aktivnosti. Ujedno se kroz ovu aktivnost osiguravaju sredstva za plaće te materijalne rashode u svezi s funkcioniranjem Ureda. Većina aktivnosti koju provodi Ured povjerenika su tekući poslovi i najveći dio planiranih sredstava odnosi se na rashode za zaposlene. U nastavku se daje opis aktivnosti iz Izvješća o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2025. godinu o djelovanju Ureda povjerenika.

Tijekom 2025. godine otvoreno je ukupno 3430 predmeta (6404 ulaznih akata i 4939 izlazna akta). U 2025. godini u rješavanju je bilo ukupno 1.502 žalbe. Od ukupnog broja, riješeno je 1.207 žalbi ili 80,3%, dok je 295 žalbi (19,6%) ostalo neriješeno i preneseno je u rad u 2026. godinu, a među njima je i određeni broj onih kojima do 31. prosinca 2025. nije protekao zakonski rok za rješavanje od 90 dana. U 2025. godini pred Visokim upravnim sudom RH pokrenuto je 112 upravnih sporova. Kad se navedeni podatak usporedi s 2024. godinom (60 upravnih sporova), vidljivo je da je 2025. godine pokrenuto 86,7% više upravnih sporova. U odnosu na pokrenute upravne sporove, u 2025. godini izrađeno je 110 odgovora na tužbu. Nadalje, u 2025. godini Povjerenik je zaprimio ukupno 96 odluka Visokog upravnog suda RH (presude i rješenja). Kad se uzmu u obzir samo meritorne odluke, proizlazi da su u 88,6% slučajeva potvrđivana rješenja Povjerenika. Povjerenik je u 2025. godini podnio jedan prijedlog Državnom odvjetništvu za izvanrednim preispitivanjem zakonitosti pravomoćnog rješenja Visokog upravnog suda RH. Prema podacima koje je Povjerenik zaprimio od Ustavnog suda RH, u 2025. godini zaprimljeno je 12 ustavnih tužbi glede prava na pristup informacijama. Odredbom članka 35. ZPPI-ja Povjereniku je dano ovlaštenje za podnošenje optužnog prijedloga i izdavanje prekršajnog naloga za utvrđene prekršaje, dok su u članku 61. i 62. ZPPI-ja sadržane prekršajne odredbe vezano za ostvarivanje prava na pristup i ponovnu uporabu informacija. Zakonom o izmjenama i dopunama ZPPI-ja (NN 69/22) došlo je do izmjena na način da je propisano izvršenje rješenja Povjerenika kojima se omogućava pristup informacijama i rješenja kojima se tijelu javne vlasti nalaže rješavanje zahtjeva za pristup informacijama. Zbog takvog pravnog uređenja došlo je do brisanja članka 61. stavka 1. ZPPI-ja kojim je bio propisan prekršaj za odgovornu osobu u tijelu javne vlasti koja ne postupi u skladu s odlukom Povjerenika iz članka 25. stavka 7. ZPPI-ja ili ne postupi u roku koji je određen odlukom Povjerenika.

Navedene izmjene ZPPI-ja dovele su i do određenih promjena u primjeni prekršajnih odredbi u odnosu na prijašnja izvještajna razdoblja. U 2025. godini Povjerenik je izdao 3 prekršajna naloga protiv odgovornih osoba u tijelima javne vlasti. Na izdane prekršajne naloge izjavljeni su prigovori te su postupci u tijeku. Povjerenik ima ovlast podnijeti optužni prijedlog zbog počinjenja prekršaja iz članka 61 ZPPI-ja. Prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama ZPPI-ja (NN 69/22) Povjerenik je podnosio optužne prijedloge zbog prekršaja iz tada važećeg članka 61. stavka 1. ZPPI-ja i to zbog nepostupanja u skladu s odlukom Povjerenika iz članka 25. stavka 7. ZPPI-ja ili nepostupanja u roku koji je određen odlukom Povjerenika. Brisanje odredbe prijašnjeg članka 61. stavka 1. ZPPI-ja rezultiralo je time da Povjerenik u izvještajnom razdoblju nije podnosio optužne prijedloge jer nije utvrdio da je došlo do prekršaja iz važećeg članka 61. stavka 1. i 2. ZPPI-ja. U ovom izvještajnom razdoblju Povjerenik je izrekao manje prekršajnih naloga u odnosu na 2024. godinu., kada je izrečeno 8 prekršajnih naloga. Tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljeno je 6 odluka prekršajnih sudova, od kojih je 1 odluka Visokog prekršajnog suda RH i 5 odluka

prekršajnih sudova. Provedba inspeksijskih nadzora tijekom kalendarske godine ovisi o broju zaprimljenih predstávki (tzv. predinspeksijski postupak) te o administrativnim mogućnostima ovlaštenih službenika Službe za praćenje i promicanje prava na pristup informacijama koji uz inspeksijske poslove i rad po predstavkama odgovaraju na stručne upite, izrađuju analitička praćenja, osmišljavaju edukativne programe i provode edukacije iz područja primjene ZPPI-ja, pripremaju i objavljuju odluke i mišljenja u Tražilici TOM i u internetskoj rubrici „Iz prakse Povjerenika“, te sudjeluju u provedbi međuinstitucionalne i međunarodne suradnje. U 2025. godini proveden je ukupno 31 inspeksijski nadzor (8 neposrednih ciljanih inspeksijskih nadzora i 23 posredna ciljana inspeksijska nadzora). Predstavkama, upitima i traženjem mišljenja o primjeni Zakona, građani i drugi korisnici prava na pristup informacijama ukazuju na moguće nepravilnosti u primjeni odredbi Zakona od strane tijela javne vlasti te traže pojašnjenja i mišljenja o načinu primjene pojedinih zakonskih odredbi. Postupajući po predstavkama, Ured upozorava tijela na nepravilno postupanje te traži uklanjanje nepravilnosti. Riječ je o tzv. predinspeksijskom postupku odnosno načinu postupanja koji ima za cilj na brži i jednostavniji način uskladiti postupanje tijela sa Zakonom, kako bi se izbjeglo provođenje inspeksijskog nadzora. U slučajevima nepostupanja po upozorenju, provodi se ciljani posredni inspeksijski nadzor i po potrebi izriču mjere kojima se naređuje otklanjanje utvrđenih nepravilnosti. Ured povjerenika zaprimio je u 2025. godini 480 predstávki, što predstavlja rast od 40% u odnosu na 2024. godinu kada su bile zaprimljene 343 predstávke. Iz ranijeg razdoblja ostala je neriješena 41 predstávka te je u 2025. godini ukupno u radu bila 521 predstávka. Ukupno je riješeno 495 predstávki (95%), i to 470 predstávki iz 2025. (98%) i 25 predstávki iz ranijih godina (61%), dok su neriješene predstávke prenijete u 2026. godinu i u postupku su rješavanja.

Tijekom 2025. godine nastavljene su aktivnosti praćenja provedbe savjetovanja s javnošću u postupcima pripreme zakona, podzakonskih propisa, općih akata te strateških i planskih dokumenata kad se njima utječe na interese građana i pravnih osoba. Prilikom utvrđivanja opsega i načina praćenja, Povjerenik uzima u obzir prethodna postupanja po predstavkama i odgovaranja na upite korisnika, a nakon provedenog praćenja, obraća se tijelima tražeći od njih da usklade svoja postupanja s odredbama ZPPI-ja. U 2025. godini nastavljeno je s postupanjem po predstavkama i davanjem mišljenja tijelima javne vlasti kako bi se doprinijelo standardizaciji primjene ove obveze.

Ured povjerenika redovito provodi edukacije o provedbi savjetovanja s javnošću za službenike za informiranje, koordinateure za savjetovanje, ali i druge službenike koji u svom radu primjenjuju odredbe ZPPI-ja. Dodatno, Povjerenik je tijekom 2025. godine proveo dva praćenja tijekom kojih je bilo moguće utvrditi odstupanja u postupanju obveznika provedbe savjetovanja s javnošću koji koriste portal e-Savjetovanja na određeni dan. Davanje mišljenja vezanih uz primjenu ZPPI-ja te odgovora na upite korisnika o načinu ostvarivanja prava i službenika za informiranje tijela javne vlasti o načinu postupanja sa zahtjevom, predstavlja značajnu aktivnost Povjerenika kojom se doprinosi pravilnoj primjeni Zakona. Aktivnost Ureda bazira se na pisanim odgovorima (uglavnom elektroničkom poštom) te u manjoj mjeri i sastancima s predstavnicima tijela javne vlasti. U namjeri da se na jednostavniji i pristupačniji način omogući korištenje dugogodišnje prakse postupanja Povjerenika, nastavljena je objava kratkih prikaza pravnih standarda, mišljenja i komentara u odnosu na primjenu Zakona na mrežnim stranicama Povjerenika te je u rubrici „Iz prakse povjerenika“ u 2025. godini objavljeno 16 takvih tekstova (ukupno 58). U 2025. godini zaprimljeno je ukupno 344 pisanih upita korisnika i tijela javne vlasti, odnosno traženja mišljenja o provedbi Zakona, što predstavlja nastavak trenda smanjenja broja upita u odnosu na ranije godine. S pet prenesenih neodgovorenih upita iz 2024. godine Ured je imao na rješavanju ukupno 349 upita, a do kraja 2025. godine odgovoreno je i dano mišljenje na 347 (99,4%) svih upita u radu, dok je dva upita preneseno u rad u 2026. godinu. Korisnici upitima u najvećoj mjeri traže mišljenje o primjeni pojedinih zakonskih odredbi i uputu o načinu ostvarivanja prava na informaciju, dok službenici za informiranje traže mišljenje i pomoć oko načina rješavanja zahtjeva za pristup informacijama ili potrebi i načinu proaktivnog objavljivanja pojedinih informacija na internetskoj stranici. Tijekom 2025. godine su, na internetskoj stranici Povjerenika, u sklopu redovitog izvještavanja javnosti i ciljnih skupina, kontinuirano objavljivane vijesti.

Nastavno na višegodišnju praksu, Ured je odgovarao na upite i putem info-telefona. Interes za davanjem brzih informacija putem info-telefona prvenstveno iskazuju službenici za informiranje tijela javne vlasti, tražeći uputu o načinu rješavanja zahtjeva za pristup informacijama, a u manjem broju i korisnici, među kojima se značajan broj želi informirati o statusu njihovih žalbenih predmeta. U 2025. godini Ured je zaprimio sveukupno 539 poziva na info-telefonu, što predstavlja povećanje od 9% u odnosu na 2024. godinu, kada je bilo zaprimljeno ukupno 510 poziva. Pozivima na info-telefonu treba pribrojati i veći broj neevidentiranih odgovora na upite putem redovnih telefonskih poziva upućenih službenicima Ureda. Nastavljena je objava odluka i mišljenja u Tražilici TOM (objavljena je 22 odluke), koja uz instruktivni Popis tijela javne vlasti, čiji je sastavni dio i aplikacija za podnošenje godišnjih izvješća tijela, predstavlja koristan i najčešće korišten alat koji olakšava primjenu Zakona. S ciljem izvještavanja Hrvatskog sabora o provedbi Zakona Povjerenik prikuplja godišnja izvješća od tijela javne vlasti. Izvješće o provedbi Zakona za 2025. godinu dostavilo je 5.281 ili 92% od ukupno 5.740 tijela koja su se u trenutku obrade podataka (17. veljače

2026. godine) nalazila na Popisu. Kao i svake godine, bilježi se blagi porast udjela tijela (u odnosu na ukupan broj tijela s Popisa) koja dostavljaju godišnje izvješće (prošle godine je to učinilo 91,7% tijela s Popisa).

Ured kontinuirano provodi različite edukativne i promotivne aktivnosti usmjerene na jačanje znanja i svijesti o ostvarivanju prava na pristup informacijama i njihove ponovne uporabe. Aktivnosti su usmjerene kako prema tijelima javne vlasti i službenicima za informiranje, tako i prema korisnicima – udrugama, medijima, građanima i drugim zainteresiranim dionicima. Tijekom 2025. godine nastavljeno je s održavanjem specijaliziranih edukacija i radionica, organizacijom i sudjelovanjem na javnim događanjima, aktivnostima informiranja javnosti te razvojem međuinstitucionalne i međunarodne suradnje, uz provedbu aktivnosti predviđenih relevantnim strateškim dokumentima. U okviru promicanja prava na pristup i ponovnu uporabu informacija i zadaće predlaganja i provođenja mjera za stručno osposobljavanje i usavršavanje službenika za informiranje u tijelima javne vlasti te upoznavanje s njihovim obvezama u vezi s primjenom ZPPI-ja, Povjerenik kontinuirano održava besplatne edukacije, samostalno i u suradnji s drugim tijelima. Vezano za održavanje edukacija o pravu na pristup informacijama u suradnji s Državnom školom za javnu upravu, u 2025. godini je nastavljeno s osnovnim i naprednim modulom, pri čemu se osnovni izvodi kao dvodnevna radionica (3 edukacije, 46 polaznika), a napredni kao jednodnevna (3 edukacije, 31 polaznik), kako bi se kroz primjere iz prakse i rad u grupama moglo polaznike dodatno educirati o pravilnoj primjeni zakonskih odredbi. Dodatno su održane tri regionalne edukacije pod nazivom „Pravo na pristup informacijama i transparentnost tijela javne vlasti“, i to u Umagu, Vinkovcima i Makarskoj (97 polaznika). Održane su i tri poludnevne edukacije o savjetovanjima s javnošću (38 polaznika), koje Ured provodi samostalno i na kojima se, u svrhu prikaza ispunjenja obveze savjetovanja s javnošću od strane tijela javne vlasti čiji su se službenici prijavili za sudjelovanje na predmetnoj edukaciji, prikazuju rezultati analize internetskih stranica navedenih. Nastavljeno je s provedbom online edukacije o ponovnoj uporabi informacija i otvorenim podacima putem e-tečaja na Moodle platformi Državne škole, koja je od ožujka 2025. godine postala trajno dostupan program (ukupno 45 polaznika tijekom godine). Ujedno je uspostavljena nova radionica „Upravljanje otvorenim podacima“ (održane 2 edukacije s 27 polaznika). Također, Ured je nastavio održavati i kratke webinare za službenike za informiranje i druge zaposlenike tijela javne vlasti koji u svom radu primjenjuju Zakon. U 2025. godini je održano 14 tematskih webinarâ sa 126 sudionika, a dodatno su održana i dva webinarâ „Otvoreni podaci i informacije za ponovnu uporabu“ te webinar „Izrada i objava informacija o registrima i bazama podataka – asset lista“ (14 sudionika). Glede edukacija namijenjenih korisnicima prava na pristup informacijama, Ured je u studenom održao predavanje za studente Pravnog fakulteta Sveučilišta u Osijeku (40 studenata), te u travnju u Kući Europe u Zagrebu, svojevrstu radionicu, odnosno briefing s udrugama (6 predstavnika udruga). Što se tiče provedbe specijaliziranog modula namijenjenog novinarima, u 2025. godini su održane dvije online edukacije za novinare (8 sudionika). Dodatno, Ured je sudjelovao u održavanju dva pilot-izdanja novouspostavljene radionice „Otvorena vlast: modeli suradnje i međunarodne dobre prakse“, u suradnji s Uredom za udruge Vlade RH, a čije je održavanje predviđeno Nacrtom akcijskog plana Partnerstva za otvorenu vlast za razdoblje 2026.–2028. Dakle, Ured je u 2025. godini organizirao i održao 35 edukacija za 480 polaznika, a uključujući Godišnje savjetovanje službenika za informiranje, kao javno događanje s edukativnom komponentom, bilo ih je ukupno 605.

Povjerenik za informiranje održao je sedmo godišnje savjetovanje službenika za informiranje u Opatiji, 24. i 25. rujna 2025. godine. Skup je okupio više od 120 službenika i stručnjaka iz tijela javne vlasti s ciljem razmjene iskustava i jačanja provedbe ZPPI-ja. Posebno je obilježen i Međunarodni dan prava na pristup informacijama, uz podsjetnik da je riječ o temeljnom ljudskom pravu koje građanima osigurava uvid u rad tijela javne vlasti i sudjelovanje u demokratskim procesima.

Uz zaštitnu funkciju, kao i praćenje primjene Zakona, važan segment rada Povjerenika predstavlja aktivno promicanje prava na pristup informacijama i ponovne uporabe informacija. Kao što je već navedeno, Međunarodni dan prava na pristup informacijama – 28. rujna, obilježen je u okviru Godišnjeg savjetovanja službenika za informiranje u Opatiji, kao tematski razgovor o primjeni i izazovima u provedbi ZPPI-ja. Dodatno, Ured je u prosincu organizirao i specijalizirani okrugli stol sa službenicima za informiranje tijela javne vlasti na temu „Primjena i izazovi u provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama“. Ova aktivnost je predviđena Akcijskim planom za razdoblje od 2025. - 2027. godine uz Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje 2021.-2030. godine.

Nadalje, u organizaciji MPUDT, Povjerenika za informiranje, krovnih nacionalnih udruga osoba s invaliditetom i Državne škole za javnu upravu, u Zagrebu je 23. rujna 2025. održan šesti po redu online okrugli stol „Digitalna pristupačnost od zakona do prakse“, koji je okupio 230 polaznika i 10-ak govornika iz udruga, tijela javnog sektora i akademske zajednice. Cilj skupa bio je sagledati stanje u provedbi zakona o digitalnoj pristupačnosti, analizirati prepreke i izazove u praksi te otvoriti raspravu o novim prilikama koje donosi umjetna inteligencija. Što se tiče sudjelovanja na javnim događanjima, povjerenica je u rujnu 2025. godine sudjelovala na 19. hrvatsko-francuskim upravnopravnim danima u Splitu. Tema skupa bila je „Kontrola nad javnom upravom“ te je povjerenica održala izlaganje na temu „Transparentnost javne uprave kroz prizmu prava na pristup informacijama“. Povjerenica je krajem studenog 2025. godine sudjelovala i na okruglom stolu „Kako vlada Vlada?“ u organizaciji udruge Gong, na kojem

se, između ostalog, raspravljalo o postupanjima različitih tijela javne vlasti po zahjevima, ispunjavanju zakonskih obveza te razini svjesti među građanima i aktivnom ostvarivanju prava na pristup informacijama. Ured je 9. prosinca 2025. godine sudjelovao i na okrugsom stolu „Medunarodni dan borbe protiv korupcije – borba svaki dan“, koji se u organizaciji zastupnice Mirele Ahmetović održao u Hrvatskom saboru. Voditeljica Službe za praćenje i promicanje prava na pristup informacijama je kao panelistica sudjelovala u raspravi o rezultatima dosadašnjih mjera u suzbijanju korupcije te budućim koracima i unaprijeđenju pravnog i institucionalnog okvira.

Sto se tiče informiranja javnosti, nastavljena je objava jezgrovitog prikaza najvažnijih dostignutih pravnih standarda od strane Povjerenika (u dijelu potvrđenih i od Visokog upravnog suda RH) u primjenjivi prava na pristup informacijama. Stoga je u rubrici „Iz prakse Povjerenika“ objavljeno 16 novih mišljenja, uputa i sažetaka odluka Povjerenika.

Suradnja s drugim tijelima glade normativnih, strateških i planskih dokumenata nastavljena je kroz izradu nacrtu akcijskih planova uz relevantne strateške dokumente, uključujući članstvo u Savjetu za sprječavanje korupcije, Savjetu inicijative Partnerstva za otvorenu vlast i Koordinaciju za provedbu Politike otvorenih podataka, kao i kroz članstvo u Radnoj skupini za izradu Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama ZPPI-ja.

Suradnja s drugim tijelima glade normativnih, strateških i planskih dokumenata nastavljena je kroz izradu nacrtu akcijskih planova uz relevantne strateške dokumente, uključujući članstvo u Savjetu za sprječavanje korupcije, Savjetu inicijative Partnerstva za otvorenu vlast i Koordinaciju za provedbu Politike otvorenih podataka, kao i kroz članstvo u Radnoj skupini za izradu Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama ZPPI-ja.

Nova Politika otvorenih podataka, kao strateški smjer daljnjeg razvoja otvorenosti i transparentnosti podataka javne uprave, donesena je u svibnju 2025. godine. MPUDT je osnovalo i Koordinaciju za provedbu Politike, čiji su članovi i predstavnici Povjerenika. Koordinacija je zaduzena za nadzor, koordinaciju i unaprijeđenje provedbe Politike te za predlaganje donošenja Akcijskog plana i nadgledanje njegove realizacije. Akcijski plan za provedbu Politike otvorenih podataka za razdoblje do kraja 2026. godine usvojen je krajem 2025. godine. Kao rezultat provedbe mjera Akcijskog plana očekuje se približavanje hrvatskog sustava europskom prosjeku u područjima zakonodavnog okvira, kvalitete podataka i ukupnog utjecaja te podizanje razine zrelosti otvorenih podataka u Hrvatskoj.

Nadalje, još krajem 2024. godine, MPUDT je osnovalo Radnu skupinu za izradu Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama ZPPI-ja, čije su članice povjerenica te dvije voditeljice službi u Uredu. U srpnju 2025. godine održan je jedan (drugi po redu) sastanak Radne skupine.

Sto se tiče davanja mišljenja na razne propise, Ured je tijekom 2025. godine dao mišljenja na sljedeće: Nacrt prijedloga zakona o pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske (nositelj izrade Ministarstvo financija), Nacrt prijedloga zakona o energetske učinkovitosti, s Konacnim prijedlogom zakona (Ministarstvo gospodarstva), Nacrt konačnog prijedloga zakona o provedbi Uredbe (EU) 2022/868 o europskom upravljanju podacima i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724 (Akt o upravljanju podacima) (MPUDT) i Prijedlog pravilnika o vodenju registra lobista (Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa).

U okviru redovitog djelovanja, povjerenica i službenici Ureda ostvaruju kontinuiranu suradnju s tijelima državne uprave i drugim državnim tijelima, kao i s JLP(R)-S-ovima. Suradnja se posebno očituje u provedbi mjera i aktivnosti predviđenih nacionalnim strateškim dokumentima, pružanju stručne pomoći povodom upita tijela javne vlasti te sudjelovanju u organizaciji i provedbi promotivnih i edukativnih aktivnosti. Posebno se ističe kvalitetna suradnja u organizaciji Godišnjeg savjetovanja službenika za informiranje i provedbi regionalnih edukacija.

Suradnja s JLP(R)-S-ovima tijekom 2025. godine nastavila se ponajprije kroz edukativne aktivnosti, koje su dijelom bile usmjerene na pitanja i nedostatke uočene tijekom praćenja provedbe Zakona, ali i kroz redovito odgovaranje na brojne upite opcima i gradova te održavanje traženih sastanaka u Uredu povjerenice.

Tijekom 2025. godine Povjerenik je nastavio sudjelovati u aktivnostima povezanima s procesom pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD). Na poziv MPUDT sudjelovao je u radu Radne skupine za otvorenu vlast (WPOG), te Radne skupine za javni integritet i borbu protiv korupcije (PIAC). Osobito u dijelu koji se odnosi na usvajanje Preporuke o otvorenoj vlasti. U tom je okviru redovito dostavljao tražene podatke o radu institucije i stanju ostvarivanja prava na pristup i ponovnu uporabu informacija u Republici Hrvatskoj te sudjelovao na radnim sastancima.

Povjerenik je također sudjelovao u postupku izvještavanja Europske komisije, koja je tijekom 2025. godine pripremala Izvješće o vladavini prava u Republici Hrvatskoj za potrebe izrade Godišnjeg izvješća o vladavini prava u državama članicama Europske unije. U tom su kontekstu istaknuti određeni izazovi u ostvarivanju prava na pristup informacijama s kojima se susreće jedna od važnih skupina korisnika – novinari u Republici Hrvatskoj, ali i aktivnosti